

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ ДЕМОКРАТСКОГ НАРОДНОГ САВЕЗА

Број: 03-07-6-467/11
Сарајево, 03. јули 2012. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед финансијских извјештаја Демократског народног савеза и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2010. године.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона БиХ и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је следеће:

Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака јер није водио потпуне евиденције о својим приходима и расходима и није обрасце финансијског извјештаја попунио у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона БиХ.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед финансијских извјештаја Демократског народног савеза и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2010. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Демократски народни савез је остварио укупне приходе у износу од 605.474,03 КМ¹, чија структура је дата у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	378,00	0,06%
2	Прилози физичких лица	177.895,00	29,38%
3	Прилози правних лица	1.601,00	0,26%
4	Приходи од имовине	64,36	0,01%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	0,00	0,00%
7	Приходи из буџета	425.535,67	70,28%
	Остали приходи		0,00%
	Укупни приходи:	605.474,03	100,00%

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала укупне расходе у износу 661.241,24 КМ².

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Демократски народни савез. Скраћени назив странке је ДНС.

Политичка странка је регистрована дана 21.06.2000. године у Основном суду Бања Лука под бројем уписа Рп-4/000.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Алеја Светог Саве бр. 20.

За заступање странке овлаштен је Марко Павић, председник.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2010. годину је Ранка Михајловић.

¹ Подаци из исправљеног обрасца 3 (укупни приходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, који је достављен дана 02.07.2012. године.

² Подаци из исправљеног обрасца 4 (укупни расходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, који је достављен дана 09.06.2011. године.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, Демократски народни савез је исказао сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор,
- 6 регионалних одбора,
- Градски одбор Бања Лука, и
- 57 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Демократског народног савеза за 2010. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2010. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака и да ли су трошкови предизборне кампање у оквиру законом дозвољених.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Демократског народног савеза обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких лица, приходе из буџета и трошкове предизборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед и ревизију финансијских извјештаја Демократског народног савеза за период од 2005. до 2009. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са мишљем ревизора, налазима ревизије и препорукама.

Након извршене ревизије за 2009. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама да странка треба поступати у складу са одредбама члана 8. став (1) и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2010. годину, утврђено је да Демократски народни савез није испоштовао препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа утврђено је да Демократски народни савез није водио потпуне евиденције о својим приходима и расходима, чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Такође, утврђено је да је Демократски народни савез прекршио одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака јер обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунио у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(1) На основу финансијске документације и података о кориштењу пословних просторија, утврђено је да Демократски народни савез није доставио податке за све организационе одборе странке.

Демократски народни савез је у обрасцу 1-1 (територијална структура политичке странке) навео да има 65 организационих дијелова странке, док је финансијски извјештај достављен само за осам (8) организационих дијелова.³

Истичемо да је Главни одбор ДНС Бања Лука током године исплатио средства за рад општинских одбора Берковићи, Фоча, Мркоњић Град, Јајце, Невесиње, Рудо, Модрича, Требиње, Петровац и Србац, а да нису достављени обрасци 4-1 и 4-2 годишњег финансијског извјештаја за ове одборе.

(2) Демократски народни савез није у обрасцу 3-ф (приходи из буџета) исказао приходе из буџета Општине Кнежево у износу од 773,77 КМ, чиме је прекршио одредбе члана 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

На основу података и документације коју је доставила Општина Кнежево, утврђено је да је из буџета ове општине Демократском народном савезу у 2010. години исплаћено 773,77 КМ⁴.

(3) Служба за ревизију је утврдила ДНС није у обрасцу 3-ф правилно исказао приходе из буџета Републике Српске.

Демократски народни савез је у обрасцу 3-ф исказао приходе из буџета Републике Српске у износу од 276.177,00 КМ. Увидом у изводе са трансакцијског рачуна Главног одбора ДНС Бања Лука, утврђено је да је овај одбор у 2010. години из буџета Републике Српске примио средства у укупном износу од 274.577,00 КМ⁵.

---

³ Главни одбор, Градски одбор Бања Лука, општински одбори Приједор, Добој, Бијељина, Зворник, Пелагићево и Босанско Грахово.

⁴ Исплата по рачуну СУР Грил "Чарли" бр. 16/2010 од 30.03.2010. године у износу од 141,50 КМ, рачуну бр. 404/10 од 10.09.2010. године у износу од 332,77 КМ и исплатница- налог благајни 298 од 20.09.2010. године у износу од 300,00 КМ.

⁵ ГО ДНС Бања Лука је из буџета Републике Српске примио средства путем Министарства управе и локалне самоуправе у износу од 203.580,00 КМ, Републичке изборне комисије у износу од 52.996,45 КМ и Народне Скупштине РС у износу од 18.000,00 КМ.

Прегледом је утврђено и да је ГО ДНС Бања Лука средства које је примио из буџета Општине Шамац у износу од 600,00 КМ исказао као приходе из буџета Републике Српске.

(4) Демократски народни савез није у обрасцима 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) исказао све трошкове закупа за пословне просторије које су за свој рад користили општински одбори Котор Варош, Кнежево, Мркоњић Град, Фоча, Челинац, Рогатица и Лакташи.

- Увидом у уговор о закупу који је ДНС склопио са физичким лицем, утврђено је ОО ДНС Котор Варош користио просторије површине 47 м² уз мјесечну закупнину од 250,00 КМ, односно 1.750,00 КМ за период 01.06.-31.12.2010. године. Странка није у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупнине за децембар 2010. године у износу од 250,00 КМ⁶.

- Демократски народни савез није исказао трошкове закупнине за пословне просторије које је користио ОО ДНС Кнежево у износу од 360,00 КМ. Према подацима које је Централној изборној комисији БиХ доставила Општина Кнежево, Демократски народни савез је користио просторије у власништву ове општине уз мјесечну закупнину од 30,00 КМ, односно 360,00 КМ за 2010. годину.

- ДНС није исказао трошкове закупа пословних просторија које је користио у Мркоњић Граду у износу од 1.100,00 КМ.

- Увидом у образац режијско-административних и осталих трошкова ОО ДНС Фоча, утврђено је да странка није исказала трошкове закупа. Према подацима које је доставила Општине Фоча, Демократски народни савез је током 2010. године користио просторије ове општине уз обавезу да плати закупнину у износу од 1.184,40 КМ.

- На основу података које је доставила Општина Челинац, утврђено је да у годишњем финансијском извјештају нису исказани трошкови закупа за просторије које је ДНС користио у Челинцу у износу од 346,50 КМ.

- Прегледом је утврђено да у годишњем финансијском извјештају нису исказани трошкови закупнине за просторије које је ДНС користио у Рогатици у износу од 288,00 КМ. Према подацима које је доставила Општине Рогатица, утврђено је да је закупнина за просторије које је користио ДНС у 2010. години износила је 288,00 КМ. Такође је утврђено да су обавезе по основу закупнине измирене.

- Контролом података о трошковима закупа пословних просторија које је плаћао Главни одбор ДНС Бања Лука, утврђено је да су трошкови закупнине за просторије које је користио ОО ДНС Лакташи мање исказани за 350,00 КМ.

Трошкови предизборне кампање

Демократски народни савез поступио је у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно у сврху изборне кампање је потрошила 264.991,44 КМ.

---

⁶ Странка је у обрасцу 4-1 Градског одбора ДНС Бања Лука исказала трошкове закупа за пословне просторије које је користио ОО ДНС Котор Варош у износу од 1.500,00 КМ.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁷ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Демократски народни савез је у сврху изборне кампање могао да потроши 1.109.616,80 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Демократском народном савезу да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да поступа у складу са одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака и то:*
  - *да води евиденције о својим приходима и расходима, и*
  - *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*
- *да у оквиру главне књиге Главног одбора ДНС успостави евиденције о расходима по мјесту трошка, тј. по организационим дијеловима, као предуслов за правилно финансијско извјештавање.*
- *да усагласи књиговодствене евиденције о основним средствима са стварним стањем утврђеним пописом, те изврши одговарајућа књижења⁸.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Демократски народни савез је доставио примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину.

Странка је доставила и исправљене обрасце годишњег финансијског извјештаја, чиме је дјелимично отклонила недостатке у финансијском извјештају за 2010. годину, односно поступила је у складу са препорукама датим у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину.

Демократски народни савез је у примједбама истакао да из буџета Општине Кнежево није примио средства у износу од 773,77 КМ, односно да овлаштене особе странке нису користиле ова средства, која су исплаћена са позиције ДНС као парламентарне странке. Странка је уз примједбе доставила захтјев који је Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске упутило Министарству финансија Републике Српске. У захтјеву је наведено да Општина Кнежево средства из буџета намијењена за рад Демократског народног савеза не

⁷ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

⁸ ДНС је уз годишњи финансијски извјештај за 2010. годину доставио и попис имовине за Главни одбор ДНС Бања Лука. Увидом у пописну листу, утврђено је да странка има два возила, која нису евидентирана у пословним књигама странке.

исплаћује у складу са законом, те се тражи од Министарства финансија Републике Српске да предузме одговарајуће мјере. Служба за ревизију је размотрила ову примједбу Демократског народног савеза и сматра да без обзира на начин исплате средстава, односно без обзира да ли су средства уплаћена на рачун странке, у готовини путем благајне или су плаћени рачуни за потребе странке, Демократски народни савез има обавезу да води евиденције о својим приходима, као и да успостави финансијску дисциплину у свим одборима странке.

Странка је, такође, истакла да су пропусти у попуњавању финансијских извјештаја настали случајно, а не са намјером да се подаци криво прикажу.

Служба за ревизију је све аргументоване примједбе Демократског народног савеза уважила, што је и уграђено у Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину.

Мр. Хасида Гушић, шеф Службе за ревизију

Велиборка Кењић, ревизор